

## Referat af indledende budgetsamråd den 20. maj 2025

### 1 og 2. Velkomst og sang

Formand for provstiudvalget, Lars Thruesen, bød velkommen, og forsamlingen afsang "Det dufter lysegrønt af græs".

Med budgetsamrådets godkendelse blev der tilføjet et punkt om valg af bestyrelse til regnskabskontor, jf. vedtægtens paragraf om, at der skal vælges ny bestyrelse på første budgetsamråd efter menighedsrådsvalg.

Herefter blev der foretaget navneopråb for at sikre, at alle menighedsråd var repræsenteret, hvilket var tilfældet. Der var 45 personer i salen, inkl. ansatte.

### 3. Præsentation af det samlede budget 2026

Formanden viste enkelte grafer fra ProvstiSkyen, der viste, hvordan de enkelte sognes tildeling stemmer overens med forbruget. Analysen for aktiviteter viste, at de store sogne ikke får tildelt helt det beløb, systemet tilsiger, mens de mellemstore sogne ligger lige over linjen og dermed har sværere ved at få midlerne til at slå til, hvilket skyldes, at der ikke er grundlag nok for, at hvert sogn har høj normering af alle stillingsbetegnelser, men kan være nødt til at samarbejde, f.eks. om kirkegården og kommunikation. Samlet set er "slacket" faldet. Slack er defineret som de midler, der fordeles uden analysemæssigt grundlag og dermed uden forklarlige korrektioner. Det viser, at sognene har optimeret og tilpasset driften.

Provstiudvalget har besluttet at fremskrive driften med 3,7%. Det samlede overskud i kirkekasserne er netto ca. 800.000 kr. - med overskuddet samlet i 3 kasser. Dette er et fald fra ca. 2.300.000 kr. i 2023. De frie midler er steget med en halv million til ca. 3.900.000 kr.

Provsten overtog ordet med fortællingen om, at økonomien bevæger sig, men den er god og sund og bedre end ventet. Flere grunde til dette:

- Alle lån udbetalt – det sidste i Viby udbetales i 2026. Og når der derefter ikke er flere udgifter til afdrag og renter, skal det undersøges, om vi ifølge lovgivningen kan begrunde at nedsætte huslejen for Café Parasollen, som er økonomisk trængt, men udfører et stort fælles socialt arbejde.
- Efter nogle år med mindre fremskrivning har provstiudvalget de senere år lavet max fremskrivning i forhold til kommunens fremskrivningsprocent – i 2026 altså 3,7%. Efter aftale med Århus Kommune må provstiudvalgenes fremskrivning ikke overstige kommunens, så skatteindtægter fra byens vækst ikke kun bruges på drift, men målrettes projekter, der er begrundet i byens vækst.
- Vi har tilpasset driften efter ProvstiSkyens analyser, hvilket stadig er en vedvarende proces.

- Århus ligger højt på medianen sammenlignet med resten af landet, så vi har stadig et højt forbrug i kasserne, som vi bør kunne klare os for.
- ProvstiSkyen tages nu også i anvendelse i fordelingen mellem de fire provstier. Modellens beregninger viser, at det Århus Søndre står til at få fordelt flere midler fremover, hvilket Århus Søndre Provsti burde have haft for 10 år siden, da provstiet vækstede. Provstiet har flest kirkelige handlinger af de fire Århus-provstier og mange kirkegårde. Den nye fordeling kan koste på den lange bane, da der ikke er vækst i Århus Søndre Provsti, men derimod stor vækst i Århus Nordre Provsti og Århus Domprovsti.
- Befolkningstvæksten i Århus har opvejet faldet i medlemstal, men kurven er dog knækket i Århus Vestre Provsti og Århus Søndre Provsti, hvor tvæksten ikke længere kan kompensere fuldt ud.

Denne økonomiske politik har også gjort, at vi har kunnet istandsætte alle kirker inden for de seneste 10 år, på nær Astrup, Tiset, Holme, Ravnsbjerg – de to sidstnævnte er dog i proces nu, og Tiset er blevet kalket indvendigt. Ligeledes er alle præsteboliger blevet renoveret på nær Beder Præstebolig.

Provstiudvalget forsøger ansvarligt at imødegå den økonomiske udvikling de næste år, hvori flere faktorer indgår:

1. Aarhus Kommune er overgået fra statsgaranteret til selvfinansieret udskrivning, hvilket kan gøre prognoser mere usikre, og de endelige tal foreligger først tre år efter budgetåret.
2. Den faldende dåbs- og medlemstal, som nu er nede på 50% i Århus nu, opvejes fortsat af tilflytning til Århus Nordre Provsti og domprovstiet. Dette kræver balance mellem nuværende gode økonomier og fremtidsudsigter som kalder på konservativ fremskrivning med store kirkebyggerier forude i Århus Nordre Provsti.
3. Landskirkeskatten vil stige de kommende år, da fællesfonden ikke har fulgt tvæksten i velstand, men tværtimod været under stram styring med minus 2% i omfordeling.

#### Konklusion for 2026 og fremtiden:

Der kommer flere midler ud til drift i kirkekasserne via fremskrivning til alle, mens mellemsognene tilføres ekstra éngangsbetøb. Samtidig bemærkes der flere midler i reserven, hvortil der egentlig er ansøgningsgrænse på 50.000 kr., men provstiudvalget får flere ansøgninger på mindre betøb til behandling, hvilket er naturligt, idet ProvstiSkyen tildeler til den daglige drift. Der er ligeledes bevilget reservemidler til lønstigninger, og der har været flere bevillinger til uforudsete udgifter. Provstiudvalget holder øje med de frie midler og kirkekassernes driftsresultater, som forhåbentligt rettes med fremskrivning de kommende år, idet der også skal være balance, så der er rimelig luft i kasserne. Men al erfaring fortæller, at for meget slack resulterer i, at midlerne går til mursten eller flere ansættelser, hvilket er værd at være opmærksom på. Vi har i forvejen store fælles midler sat af til bygningsmæssige anlæg i reserven.

Meningen er altså, at menighedsrådene skal føle sig frie til at søge reserven, som er deres penge, hvilket provstiudvalget er sat til at administrere solidarisk og ansvarligt. Dét at skulle søge pengene og ikke blot selv have dem i kassen som en selvfølge, kan animere til refleksion over brugen af midler: "hvorfor", "hvordan" og "hvornår".

Med velvedligeholdte bygninger og god økonomi, så bør der i fremtiden være plads til, at vi i fællesskab kan prioritere mere indhold. I de enkelte sogne, i samarbejde mellem sogne, i hele provstiet og i det samlede Århus.

Fastlæggelsen af økonomien kan man få indflydelse på, hvis man stiller op til valg til provstiudvalget den 21. august 2025.

### **Gennemgang af husholdningsregnskab og reserven for 2026:**

Herefter gik provsten detaljeret gennem de økonomiske oversigter for drift til kirkekasser til provstiudvalgskassen samt reserven. Den samlede ligning udgør i alt 77.701.588 kr.

Kirkekasserne er fratrasket 920.000 kr. til diakonimedarbejder i Ravnsbjerg, Holme og Viby, fordi den tre-årige bevilling blev givet på én gang i 2025. Ormslev er tillagt 75.000 kr. til ekstra konfirmander. Astrup-Tulstrup-Hvilsted får 100.000 kr. til konfirmandkørsel samt Kolt og Malling med hver 50.000 kr. til især personaleudgifter. Og altså den flere gange nævnte 3,7% i fremskrivning.

Reglen hedder stadig max 150.000 kr. i frie midler uden disponering. Fredens bør derfor indsende disponering af deres frie midler, som overstiger beløbet.

Midlerne placeret i provstiudvalgskassen blev gennemgået med redegørelse for afvigelser fra 2025.

Freddy Alberg fra Tiset Menighedsråd satte spørgsmålstejn ved øgede udgifter til husleje for provstiets fælles regnskabskontor, hvilket skyldes, at regnskabskontoret flytter fra Holme Sognegård til Ravnsbjerg Sognegård. Dette er ikke blevet meldt ud til menighedsrådene, hvorfor det kom bag på budgetsamrådet.

Torben Lauritsen fra Fredens Menighedsråd foreslog, at de samlede udgifter i provstiudvalgskassen ikke stiger yderligere, som de har gjort flere år i træk. Provsten redegjorde for udgifterne, men tog det ellers til efterretning med en bemærkning om, at det der er steget, ikke er den del af provstiudvalgskassen, som handler om provstiudvalgets drift, men udgifterne til de fælles samarbejder, der understøtter menighedsrådenes administrative arbejde med folkevalgte bestyrelser bag.

På det afsluttende budgetsamråd vil økonomi og fremtidig organisering blive gennemgået for regnskabskontoret og HR-funktionen, som er placeret i provstiudvalgskassens samlede midler.

Der blev redegjort for de reservemidler, der bevilges til samarbejderne med de øvrige Århus-provstier.

Provsten fremlagde grundlaget for foreløbigt at afsætte 15.427.813 kr. i reserven.

Budgetsamrådet tilsluttede sig, at provstiudvalget kan afsætte mere end 5% af ligningen i reservemidlerne.

Hun understregede, at ingen af midlerne til reserven er bevilgede til de enkelte formål. Der skal stadig indsendes projektbeskrivelser med budgetter til godkendelse i provstiudvalget. Ønskerne fungerer som sådan som middel for provstiudvalget til at fastsætte reservens størrelse.

#### **4. Ansøgning om dækning af uforudsete udgifter i provstiudvalgskassen**

Provstiudvalget kan efter økonomiloven søge om reservemidler efter høring hos menighedsrådene. Det er et godt eksempel på, at menighedsråd og provstiudvalg er indbyrdes forbundne. Reserven tilhører ikke driften af provstiudvalgskassen, og provstiudvalget har ikke selv adgang til den uden om budgetsamrådet. Lars Thruesen redegjorde for provstiudvalgets ansøgning til budgetsamrådet om dækning af uforudsete udgifter i provstiudvalgskassen.

Provstiudvalget søger budgetsamrådet om dækning af underskud på 350.000 kr. i 2024 på grund af ansættelse af ikke-budgetteret, ekstra provstisekretær samt ekstra udgifter til Brandsoftabonnementer.

Ligeledes søges der på forhånd om dækning af forventet underskud på ca. 135.000 kr. i 2025 vedrørende løn til regnskabsmedarbejder, der har fået opgaver for provstiudvalget, samt ekstra lokaleomkostninger efter regnskabskontorets flytning i sommeren 2025.

Herudover blev budgetsamrådet anmodet om, at provstiudvalgskassen får stillet 300.000 kr. i ekstra likviditet til rådighed fra 2026. Beløbet påtænkes ikke anvendt, men er en buffer, såfremt der måtte opstå ekstraordinære udgifter, idet provstiudvalget i modsætning til de enkelte menighedsråd ikke har likviditet stillet til rådighed.

Budgetsamrådet godkendte provstiudvalgets ansøgning om 485.000 kr. til dækning af underskud i 2024 og forventet underskud i 2025 samt 300.000 kr. stillet til rådighed som likviditet fra 2026.

#### **5. Vedtægt for generelle samarbejder i provstiudvalgskassen**

Provsten redegjorde for vedtægtens indhold, hvorefter budgetsamrådet uden indvendinger godkendte vedtægten enstemmigt.

#### **6. Beslutning om besluttende budgetsamråd**

Provsten beskrev, hvilken beslutning, det var, budgetsamrådet skulle træffe.

Besluttende budgetsamråd er et forsøg på at gøre de økonomiske beslutningsprocesser så demokratiske som mulige, men det vil samtidig også kræve meget større indsigt i både den fælles økonomi og de enkelte kirkekassers økonomi

for menighedsrådene. Da Århus Søndre Provsti er blot den ene af fire provstier i et ligningsområde, kan vi ikke selv beslutte, hvor meget ligning der skal udskrives.

Fra salen blev der udtrykt bekymring for, at besluttende budgetsamråd vil medføre de enkelte sognes kamp mod hinanden om midler.

Herefter skred forsamlingen til afstemning, hvor ingen stemte for besluttende budgetsamråd.

Provsten supplerede med, at budgetsamrådet er en stor sammenhæng at holde økonomimøde i, og at provstiudvalgets ambition er at opføre sig, som om der er besluttende budgetsamråd ved at gøre prioriteringerne gennemsigtige. Ligesom økonomiloven også animerer til at holde hinanden i skak ved, at provstiudvalget ikke har adgang til reserven uden om budgetsamrådet.

## **7. Bestyrelse for provstiets fælles regnskabskontor**

Jette Siggaard er trådt ud af bestyrelsen for regnskabskontoret, mens Simen Persoons, Ravnsbjerg Menighedsråd, træder ind i bestyrelsen for regnskabskontoret. De 3 nuværende medlemmer, Torben Pedersen, Mårslet, Lars Thruesen, Holme, og Lars Romby, Beder, fortsætter i bestyrelsen. Formanden vælges på bestyrelsesmøde. Budgetsamrådet tiltrådte den nye bestyrelsessammensætning. På det afsluttende fremlægges ny revideret vedtægt.

## **8. Orientering fra Skole-Kirke-Samarbejdet**

Tina Brixtofte Andersen, formand for bestyrelsen, og Henriette Klausen, lærer i samarbejdet, orienterede om skole-kirke-samarbejdet, herunder bestyrelsens sammensætning, dets fokusområder samt udvikling i projekterne, der skal følge målene for undervisningen i skolerne. 894 klasser har tilmeldt sig i skoleåret 2024-25, heraf 296 klasser i Århus Søndre Provsti. Det særlige ved SKS i Århus er det tætte samarbejde med skolerne og det kommunale, som har ligeligt fordelte pladser i bestyrelsen. Bestyrelsen arbejder med en ny, revideret vedtægt, der er opdateret efter ny lovgivning.

Den fortsatte udvikling af projekterne, opsøgende arbejde på skolerne for at fastholde det høje niveau af tilmeldinger, udarbejdelse af årsplaner samt distribution af materialer til skolerne m.v. kræver også mere administrativ understøttelse, så der frigives ressourcer til, at teolog og lærer kan arbejde med det indholdsmæssige og undervisningsmæssige. Den øgede udgift er godkendt af provstiudvalget og fremlagt på budgetsamrådet, som tilsluttede sig.

## **9. Orientering om undervisning af specialkonfirmander**

Janne Sneistrup Thomsen orienterede om samarbejdet om undervisning af specialkonfirmander i Lukaskirken samt Langagerskolen i Ravnsbjerg.

Eleverne visiteres til specialskolerne og skal også have tilbud om konfirmandundervisning, hvilket foregår på mindre hold. Eleverne har forskellige diagnoser og/eller almindelige indlæringsvanskeligheder. Dette fordrer meget konkret, håndgribelig undervisning pga. kort opmærksomhedsspænd. Elevernes trivsel og undervisernes sikkerhed kræver to-lærersystem. Den øgede bevilling til dette er godkendt af provstiudvalget og fremlagt på budgetsamrådet.

## **10. Budgetudvalget i Århusprovstierne**

Punktet tages op på det afsluttende budgetsamråd, hvor der er mere at orientere om, f.eks. den samlede model for fordeling af ligningen mellem de fire provstier i Århus.

## **11. Orientering om for forenklingssudvalgets rapport**

Torben Lauritsen, formand for Fredens Menighedsråd og sekretariatschef i Landsforeningen af Menighedsråd, redegjorde for rapporten om forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet under 3 hovedoverskrifter:

1. Aflastning af menighedsrådenes forvaltning af fast ejendom og styrkelse af samarbejdet om økonomiforvaltning i provstiet. Ansvar for tjenesteboliger flyttes til provstiudvalget. Ansvar for kirkegårde fastholdes, men frigøres fra godkendelsesprocesser i provsti og stift.
2. Øget professionalisering af menighedsrådenes personaleledelse og styrket fokus på arbejdsmiljø og samarbejde mellem de to ledelsesstrange i folkekirken. Betegnelsen "kontaktperson" ændres til "personaleansvarlig". Der indføres obligatoriske kurser for personaleansvarlige, kasserer og formænd. Formålsbestemmelsen i §1 i menighedsrådsloven nyformuleres, så der bliver gensidig forpligtelse på ledelsesopgaven og samarbejdet mellem læg og gejstlig. Valgte medlemmer kan udelukkes og fratages enkeltmandsposter, hvis arbejdsmiljøet skades.
3. Styrkelse og forenkling af reglerne om valg og sammensætning af de lokale demokratiske organer: menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd. Valgforsamling skal sikre bedre repræsentation som til valg til menighedsråd. Menighedsrådene kan reducere antallet af valgte medlemmer. Reglerne for præsternes medlemskab af menighedsråd ændres, så man kun er født medlem, hvis man er ansat i en kvote over 50% eller et ansættelsesforhold længere end 1 år. Provsten bliver ikke længere medlem af menighedsrådet. I store pastorater kan man udpege en primærpræst og nedsætte et ansættelsesudvalg ved præsteansættelser.

Der indføres elektronisk post og online-møder. Der sker ingen revision af den nuværende valgform til menighedsråd. Der kommer en mere fleksibel organisering af menighedsråd, hvor man kan vælge en minimumsmodel med formand og tegningsberettiget, men ellers frit slag mht. øvrige poster og udvalg. Funktionsperiodestart bliver 1. januar frem for 1. søndag i advent, så

funktionsperioden følger kalender- og regnskabsår, men dermed afkobles man også fra kirkeåret.

Lovforslag kommer i høring hen over sommeren, så klar til det nye folketingsår fra 1. tirsdag i oktober.

Torben Lauritsen sendte en klar opfordring til at drøfte forslagene på møde, så man kan indsendte svar, hvis det ønskes.

## **12. Evt.**

Provstikontoret sender materiale ud fra oplæg.

**13. Sang og tak for i aften,** hvor provsten udtrykte en tak til menighedsrådene for det tillidsfulde samarbejde omkring den økonomiske fordeling og de fælles samarbejder.